

Velkommen til EXPH0004

høsten 2014

Jussi Haukioja

Praktisk

- Informasjon om evt endringer osv lages ut på nett – sjekk regelmessig!
  - www.ntnu.no/exphil (velg EXPH0004 i menyen til venstre)
  - It's learning

Undervisning

- Forelesninger:
  - Torsdag 12.15-14.00, F1
  - Fredag 8.15-10.00, R1
  - Forelesningsplan er lagt ut på nettsidene og på It's learning
  - Forelesere: Jussi Haukioja og Lars Johan Materstvedt
- Seminarer / øvinger
  - Annenhver uke i 4 uker, f.o.m. uke 37/38
  - Påmelding på nett
  - Her jobbes det (primært) med øvingsoppgavene.

Øvingsoppgaver

- For å få gå opp til eksamen i emnet må du ha levert og fått godkjent **to** øvingsoppgaver.
- Øvingsoppgavene og innleveringsfristene legges ut på nett.
- Hver øvingsoppgave skal være på 3-6 sider, ca 400 sider per side (Times New Roman 12pt, 1,5 linjeavstand, e. l.).
  - Skrives enkeltvis eller i grupper på maks 5 studenter.
  - **OBS!** Studenter som skriver sammen må delta på samme seminar.

Hvis det er noe du lurer på...

- Sjekk nettsidene og It's learning
- Spør foreleser eller seminarleder
- Send epost til: exphil-ifr@hf.ntnu.no

Om kursets innhold

- En historisk tilnærming til filosofi og vitenskap
  - Grunnleggende spørsmål om menneske og virkelighet
  - Førsøk på å svare på dem
- Skillet mellom filosofi og vitenskap relativt nytt
  - Newtons *Principia* heter i sin fulle lengde *Philosophiæ naturalis principia mathematica*, «matematiske prinsipper for naturlig filosofi»

Filosofi

- Sentrale områder:
  - Metafysikk/Ontologi: «Læren om det som (egentlig) finnes»
    - Hva er virkelighetens grunnleggende strukturer og prosesser?
  - Epistemologi/Kunnskapsteori/Erkjennelsesteori
    - Hva er kunnskap?
    - Hvordan oppnår vi kunnskap? (Sansene/fornuften)
  - Etikk og samfunnsfilosofi
    - Hva er det gode?
    - Hvordan bør man handle?
    - Hva er et godt og rettferdig samfunn?

Filosofi

- Filosofi «ble født» i Hellas ca 500-600 f.Kr
- En radikal endring i *forklaringsmønstre*
- En vending fra «Mythos til Logos»

Mythos til Logos

- Mythos: tenkning preget av myter – forsøker å forklare hendelser ved hjelp av overnaturlige vesens inngripen i naturen.
  - Partikulære hendelser forklares av andre unike hendelser
- Logos: tenkning basert på fornuft - forsøker å forklare hendelser ved hjelp av naturlige størrelser
  - Partikulære hendelser forklares av *generelle* størrelser, prinsipper og regelmessigheter

Mythos til Logos

- Årsaker til denne vendingen:
  - Overgang fra en kultur basert på muntlig overlevering til en kultur basert på skriftspråk
  - Demokratiets opphav:
    - Greske *polis*, bystat
    - Borgerne (frie menn) hadde plikt til å møte i folkeforsamlingen
    - Vekt på *argument*
- en tradisjon for filosofiske og vitenskapelige diskusjoner
- Teorier og argumenter ble utdypet og kritisert fra generasjon til generasjon